Izsáki Horgász- és Pihenőpark
H-6070 Izsák, 0331/9. hrsz.
Mobil: +36-30/249-6924
E-mail: horgaszto2008@gmail.com Web: www.izsakihorgaszto.hu

Pettyes Busa (Aristichthys nobilis RICHARDSON)

Egyéb nevei: pettyes kínaiponty, kínai ponty, márványhal, pettyes széleshomlokú hal. Syn.: *Hypophthalmichthys nobilis RICHARDSON.*

Jegyei: Oldalról lapított, nyújtott testű, de széles hátú és feltűnően nagyfejű hal. Homloka széles, szája fölfelé álló, aránylag kicsi szeme a fej alsó részén, a szájnyílás mögött helyezkedik. Hasvonala – ellentétben a fehér busáéval – csak a hasúszótól az alfelnyílásig éles. Háta sötét barnászöldes szürke, oldalait szabálytalan szélű, nagy, szürke vagy vörösesbarna, függőleges foltok márványosan tarkítják. Úszói szürkésbarnák.

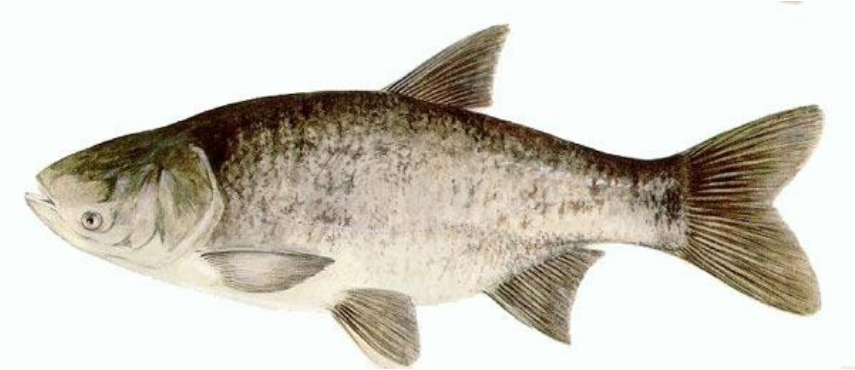

Nagyobb példányai 50 – 70 cm hosszúak, de 1 méternél nagyobbra is megnőhet. Harka (1997) beszámol egy 1994. évi horgászrekordról, mely példány 58,91 kg volt.

Elterjedése: Őshazájában, Kínában az amur és a fehér busa elterjedési területéről délre fordul elő. Betelepítések révén Európa középső és keleti részén széles körben terjedt el. Magyarországra először 1963-ban hozták be, majd mind a hőmérsékleti, mind a vízjellegi jó alkalmazkodóképessége folytán nagyobb folyóinkban és tavainkban meglehetősen elterjedt. Tógazdaságainkban is jelentőssé vált. Ivadék előállításával is foglalkoznak, noha mint zooplanktonevő pontyféle, bizonyos mértékig őshalainknak is konkurense.

Életmódja: Eredeti hazájában folyóvízi hal. Ívni a folyók felsőbb szakaszaira vonul, majd onnan visszatérve, a kiöntések planktonokban gazdagabb, sekély vizeit keresi fel, ahol bőségesen talál élelmet. A pettyes busa növény- és apróállatevő. Lebegő kékalgákkal, állati planktonnal, rovarokkal és férgekkel táplálkozik. Az idősebbek apróhalakat is bekebeleznek. Olykor a vízfenékről is keresgél, amikor is a pontynak bizonyos fokig táplálékkonkurensévé válhat. Az íváshoz tartósan meleg, 23 fokon felüli víz szükséges, ezért az amurnál néhány héttel később ikrázik, de amúgy hasonló növényevő rokonáéhoz. Az ivadék kezdeti növekedése meghaladja az amurét. Az 1. évben 15 – 25, a 2. évben 25 – 38, a 3. évben 33- 48, a 4. évben 40 -58, az 5. évben 42 – 70 cm hosszúságot érnek el. A 33 -35 cm-es példányai átlag 1 kilósak. Óriás növekedésű hal lévén, idős egyedei az 50 kg-ot is meghaladhatják.

Jelentősége: Tógazdasági kiegészítő hal, a kombinált népesítés (ponty, amur, fehér busa, pettyes busa) fontos tagja. Húsa a fehér busáénál ízesebb, telítetlen zsírsavakban pedig még gazdagabb; fogyasztása az érelmeszesedés és szívinfarktus megelőzését is szolgálja. Jó horgászhal. Főként az idősebb, 1,5 – 2 kg-os egyedei csalhatók horogra. Gilisztára és árvaszúnyoglárvára kap. Fajlagos tilalmi ideje nincs. A legkisebb kifogható példány 35 cm. Mennyiségi korlátozás: naponta 2 db fogható. A Természetvédelmi Hivatal mint tájidegen halfajnak a nyíltvízi telepítését 2000-től megtiltotta.